

ACC. N:R M. 8524: 1-2.

Landskap: *Skåne*

Upptecknat av: *Nanny Sandblad*

Härad: *Skotts*

Adress:

Socken: *Vällinge*

Berättat av: *fr. Agneta Sofia Präglindh*

Uppteckningsår: *1942*

Född år *1819* i *Vällinge*

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

*Saga om Knyckmarer, som skal
gummanus dyrbarketer till kungen.*

Ms. 8522A.1.

LUNDS UNIVERSITET
FOLKMINNESARKIV

Saga, berättad av Fröken Agneta Sofia Trägårdh, f. 1819
i Vellinge prästgård.

Det var en gång en kung, som bodde i ett slott, som låg bredvid en sjö. På andre sidan sjön bodde en gumma, som hede en ljusaform av guld och en ljusasax av gull och ett tärcke som kunde tala. En dag sade kungen: "Den som kan skaffa mig gummans dyrbarheter skall få halva riket och min dotter till i skatte. Detta höjde kökspojken Knycknaver, och tänkte, att han skulle försöka. Han tog en koppse salt, och satte sig i ett baketråg, och rodde tvärs över sjön. När han kom öfver till den andra sidan klättrade han upp och tittade genom skottet ner i stugan. Där stod gumman och rörde i grytan. Knycknaver passade på, när gumman vände sig om och kastade ner saltet i grytan. När gumman smakade i gröten kände hon, att den var för salt, och gick ut för att hämta vattnen att spä den med. Knycknaver hopp ned igenom skorstenen och tog ljusasaxen och satte sig i sitt baketråg och rodde. När gumman kom in med vattnen, märkte hon genast att ljusasaxen var borta. Hon sprang ned mot stranden och fick se Knycknaver ute på sjön. "Knycknaver, Knycknaver!" ropade gumman, "har du tätt min ljusasax av gull?" - "Ja, kära mor, har jag så!" ropade Knycknaver tillbaka, "ja kära mor, har jag så". När någon till gått rodde Knycknaver igen över sjön. Han smög sig upp till stugan, öppnade dörren till hönshuset och skrämde alla hönsen, så att det blev ett fäsligt kacklande därute. Gumman, som trodde det var räven, skyndade ut. Under tiden passade Knycknaver på att stjåla ljusaformen av gull och ge sig iväg. När gumman kom in såg hon genast att ljusaformen var borta. Hon sprang ned till stranden och fick se Knycknaver. "Knycknaver, Knycknaver!" skrek gumman, "har du tagit min ljusaform av gull?" "Ja, kära mor, har jag så," svarede Knycknaver, och rodde vidare. Efter någon tid tog Knycknaver en brunnskake med sig och rodde över sjön igen. Det var kvällen och gumman och hennes dotter hade lagt sig. Väckret hade dottern över sig. Då stack Knycknaver ned brunnskaken genom skorstenen och drog i täcket. Mor det drar i mej, mor det drar i mej!" skrek tärcket. "Dra igen, dra igen!" skrek gumman och knusade upp. Hon och dottern drogo av alla krusiter, och till sist drogo de ner hela Knycknaver. Så satte de honom i en bur och skulle göda honom med söt mjölk och nötkärrnor. Knycknaver åt och drack och mådde bra. En dag kom gumman och skulle känna om han var fet. Stick ut din finger!" sa gumman, Knycknaver stöck ut en pinne. Den var ju smal och mager. Sen efter en tid gick gumman in i buren för att riktigt känna om han var fet. Knycknaver välte omkull gumman sprang ut och låste buren. I köket stod gummans dotter, som eldat ugnen. Denne sågte han på brödspaden och stack in i ugnen, och så tog han tärcket och sprang Gumman lyckades snart locka upp dörren, hon sprang ner till stranden, men Kny

Ms. 8524:2.

naver var redan lång ute på sjön. "Knycknaver, Knycknaver" ropade hon, "har tagit min ljussar av gull och min ljuseform av gull och mitt täcke som ja tala och sett min dotter i badkagnen." "Ja, kärra mor har jag så, ja, kärra mor har jag så" svarade Knycknaver. Då lade sig gumman ner för att dricka ur sin Hon drack och Arsock tillis hon sprack. Men Knycknaver lämnade fram sin kerna till hungen och fick hans dotter till kirts och helva kungariket. Och om de infre äro döda, så leva de än å dag.

Uppskrift av fru Blenny Sandstedt

P. Ståen